

När jag studerade insatsrapporten blev jag en smula konfunderad, hur kunde det komma sig att sprinklern utlöser och larmar innan rökdetektorn i brandrummet reagerar? Dessutom vid angiven sängrökning! Sprinklerlarmet inkommer exakt klockan 21:59:16, och rökdetektorn en dryg minut senare, klockan 22:00:28! Ett par frågor som krävde sin förklaring, varför jag tog kontakt med ansvarig på plats, och tillsammans gjorde vi en besiktning och rundvandring mellan de aktuella byggnaderna.

Ambulanspersonalen anlände först till platsen, och dessa kunde sedan lotsa utryckningen till rätt trapphus och våningsplan. Branden, vilken förevarit i en säng i ett av boenderummen, var nu genom sprinklerns försorg grundligt släckt, en del brandrök återstod dock att vädra ut. Kvinnan som bodde i rummet hade tagits ut av vårdpersonalen. Vattnet hade dock flödat så rikligt att man på tre våningsplan fick påbörja en uppsugning av släckvattnet. Brandrummet, med sängens placering rakt under ett av sprinklerhuvudena. Brandhärden var koncentrerad till sängens huvudända. Det visade sig nu att branden inte var orsakad av sängrökning, kvinnan hade själv anlagt elden med hjälp av en cigarrettändare. Naturligtvis hade rökdetektorn reagerat före sprinklern, förklaringen låg i att institutionen har ett larmlagrat brandlarm. När brandlarmet utlöste kvitterades detta av vårdpersonalen, en kvittering som man har 2,5 minuter på sig att göra. Efter detta har personalen sedan 4 minuter att ta reda på vad som orsakat larmet. Under denna tid kommer inte något larm till SOS-alarm.

Sängkläderna brann således i några minuter med öppen låga, och de heta brandgaserna översteg klart de nödvändiga 70 grader som är sprinklerns utlösningstemperatur. Jag vill understryka att vårdpersonalen har gjort en mycket fin insats, patienten räddades ut och dörren till brandrummet stängdes, varvid den mesta röken stannade där. Äldreboendet X har larmlagring fram till klockan 24.00. Att tiden är satt ända till midnatt, vilket är ovanligt när det gäller larmlagring inom vårdsektorn, förklarar de säkerhetsansvariga med att det är beroende på den stora mängden rökare man har på avdelningarna, samt att dessa också har ett s k eget boende. Man undviker på så sätt felaktiga brandlarm orsakade av cigarrettrök. Den långa kvitteringstiden, 2,5 minuter mot normala 1 minut, torde dock vara diskutabelt. Önskvärt är ju att kvitteringstiden understiger minuten, varför 2,5 minuter verkar i det längsta laget. Tiden man köper sig vid ett tidigt larm kan definitivt vara livsavgörande. Ovanstående gav oss således svar på varför sprinklerlarmet inkommer till SOS-Alarm innan ”det normala larmet”.

Under insatsen ställde sig också insatsstyrkan något frågande. Det handlar ju om tre byggnader, A, B och C, varför det vill till att känna till var larmcentraler, sprinklercentral, olika larmtabläer i byggnaderna, samt var man slår ifrån dessa skrällande larmklockor. Dessutom upptäckte man att sprinklercentralens ritning var spegelvänd, det krävdes en ytterligt intelligent räddningsledare för att stänga rätt sprinklerventil. Till slut lurade jag ut att ritningen var felvänd! Och vattnet det bara öste ner, så här gällde det att få ett snabbt grepp om ventilratten. I sprinklercentralen bör märkningen av de olika avstängningsventilerna förtydligas. Detta påtalades vid en gemensam rundvandring inom institutionen, tisdagen den xx-xx-xx. Vissa smärre förändringar i orienteringsritningarna skulle göras, utryckningsbefälen framförde sina synpunkter till säkerhetsansvarige. Husesynen avslutades i största gemyt över en fika med dopp. Ansvarig representant lovade att återkomma när justeringarna hade utförts. Man skulle även ta upp diskussionen med kvitteringstiden.